

BISERICA ȘI ȘCOALA.

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână: **DUMINECA.**

<p>PREȚUL ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor. Pentru România și străinătate: Pe un an 14 fr.: pe jumătate an 7 fr.</p>	<p>PREȚUL INSERTIUNILOR :</p> <p>Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte 8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.</p>	<p>Correspondențele să se adreseze Redacțiunii „BISERICA ȘI ȘCOALA“ Ear banii de prenumerațiune la TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.</p>
--	--	---

Nr. 3686/1904.

Anunț școlar.

(Școala de fete din Arad.)

Se aduce la cunoștința Onoratului public, că înscrierile la școala superioară de fete cu internat din Arad, împreună cu cursuri preparandiale, se vor face în 19—21 August (1—3 Septembrie) a. c., ear prelegerile se vor începe în 23 August (5 Septembrie). Înscrierile se vor face în zilele amintite prin direcțiunea școlii (strada Deák-Ferencz Nr. 27.) Observăm, că înscrieri în cursul I, preparandial nu se admit.

Școala este împreună cu internat. În internat elevele școlii (fie clasiste, fie preparandiste) plătesc tacsă de întreținere 400 cor. pe an, adică 40 cor. lunar. Se primesc însă în internat și eleve, cari voiesc a cerceta vre-o altă școală publică din Arad. Aceste eleve plătesc lunar 32 cor. ca taxă de întreținere. Fie-care elevă internă, solvește 5 cor. taxă medicală.

Preparandistele externe vor solvi didactru 120 cor. pe an, ear' clasistele 60 cor. Afară de acestea elevele (fie externe, fie interne) plătesc 4 cor. taxă de înscriere. Pentru instrucțiunea la pian se solvesc (3 ore la săptămână) 10 cor. lunar.

Toate elevele din internatul școlii vor fi introduse în ale cusutului (croitul hainelor), precum în economia practică a casei (pregătirea bucatelor s. a.) Acestei instruări pe viitor i-se va da o deosebită atențiune și elevele la finea anului vor presta examen public din cunoștințele lor pe acest teren. Elevele din internat, cari vor cerceta vre-o altă școală publică din Arad, afară de instrucțiunea susamintită în cusut și economie, vor primi instrucțiune deosebită din limba și literatura română, vor fi supravegiate și aju-

tate la pregătirile lor pentru obiectele de învățământ ale școlii, pe care o cercetează. La școală și dela școală vor fi însoțite acasă de guvernanta internatului.

La școala noastră de fete în clasa I, se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes 4 clase elementare, ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescriș pentru clasa a VI-a elementară. În celelalte clase ale școlii de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare de la altă școală de categoria școlii civile. Absolventele clasei a VI-a elementară se vor primi în clasă a II-a a școlii de fete pe baza unui examen de primire.

Elevele, cari se imatriculează pentru primadată la școala noastră, afară de atestatul școlar din clasa premergătoare au să producă atestat de botez și certificat de revaccinare.

Fie-care internă are să aducă: 6 cămăși, 3 fuste colorate (de vară), 3 fuste (de iarnă), 6 perechi ciorapi negri, 12 batiste, 6 servete, 6 ștergare, 2 perne cu câte 2 fețe, 1 plapomă cu 2 fețe, 2 cearceafuri (lipidee) de desubt, o acoperitoare de pat (colorată), 1 saltea (madraț) 1 lavoar, 2 pahare, 1 perie de dinți, 1 perie de haine, 2 perii de cap și 2 pepteni, 1 cuțit, 1 furculiță, 2 umbrele (1 de ploaie și 1 de soare,) 2 perechi de ghete, 1 pereche de papuci, 3 haine de casă. Ca haine de sărbătoare și de stradă se vor face uniforme.

Deslușiri mai amănunte se pot cere dela Consistorul gr. or. român din Arad.

Arad, din ședința consistorului ca senat școlar, ținută în 1/14 Iulie 1904.

Joan J. Papp,
Episcop.

Să nu se peardă din vedere scopul școlii.

I.

Activitatea școlii peste tot, e numai la începutul ei. Nici basa nici materialul, dar' nici modul de predare nu-mi sunt deplin cunoscute. Ne frământăm cu aflarea materialului celui mai potrivit, căutăm și cercăm metoda cel mai acomodată, și când e la adică: *nu suntem deloc mulțămiiți cu rezultatul la care am ajuns.*

Nu suferim îndoială, că am progresat foarte mult în ale școlii, față de trecut. Când ținem însă cont de scopul, ce-l urmărește școala, activitatea ei de până aci nu ne mulțămeste, decât foarte puțin.

Dela azi buchi am ajuns acolo, că învățăm pe băeți, să citească și scrie într'un an binișor. Și nu suntem mulțămiiți cu atât. Am dori s'o facem aceasta nu într'un an, ci într'o lună, ba poate și mai iute.

În anii de școală se exerciază băeții în scris și cetit în așa măsură, că sunt în stare, și respective ar fi în stare a-și câștiga nouă cunoștințe pe calea cetitului. Nu numai atât, dar' și-au însușit și alte cunoștințe, pe basa și cu ajutorul cărora s'ar putea perfecționa singuri.

Ce vedem însă?

Băeatul de 12 ani părăsește școala. Mulți dintre ei absoalvă clasa VI elementară. Cercetează chiar și școala de repetiție. Și totuși, la etatea de 20—24 de ani, ne prinde mirarea, că abea își știe scrie numele.

Se va zice, că în lipsa de exercitare, sau deprindere, fie care om uită ce a învățat. Ei bine, și atunci care e rostul școlii? A învăța, ca să uite totul la etatea de 24 de ani?

Omul are să se lupte în viață cu multe neajunsuri. Și școala e chemată a pregăti pe băeți de micuți, a ști micșora aceste neajunsuri și a le ști delătura după puțină. Pentru delăturarea ori micșorarea acestora însă nu e suficient a spune numai elevului modalitatea delăturării lor. Acesta trebuie să știe și înțeleagă el singur. Căci nu toate neajunsurile se pot delătura după unul și același metod, după unul și același recept.

Învățăm în școală multe de toate. Uplem capul sârmanilor copii cu o sumedenie de cunoștințe. Nu însă cu scopul de a le ageri mintea, ci din simplul motiv, ca să vadă lumea, cât de multe știu copii. Învățăm multe ca să știe puțin, și nu puțin ca să știe mult. Nu căutăm, ca prin cele învățate, să agerim mintea băeților. Să creștem oameni cu judecată proprie. Oameni, cari, prin judecata lor, ajungând în neajunsuri, să știe afla mijloacele potrivite, pentru delăturarea acestora.

Ne plângem, și cu tot dreptul, că poporul nu prețuește școala, și că nu ne înțelege de loc, când căutăm a-i face binele. Și mai mult: nu numai că nu ne înțelege, dar' ne câștigăm chiar ura poporului necult în cazul când căutăm, când tindem a-i face binele. Aceasta însă o face el, nu pentru-că n'ar iubi binele, ci din motivul, că nu înțelege și nu pricepe pe cel-ce voeste a-i face acest bine. Ear' de aici greșala, că mai bucuros șade la o parte, sau se alătură celui ce grăește de rău pe binefăcătorul său. Acest rău însă trebuie delăturat. Și nu se poate delătura de eât numai prin agerirea minții. *A crește oameni cu judecată proprie, oameni de sine stătători.*

Cetitul, scrisul, socotitul etc. în locul prim sunt numai mijloace, cari țântesc la ajungerea acestui scop. Căci a-le lua pe acestea de scop, însemnează a apuca o cale greșită. Și fiind acest pas greșit, greșită e și procedura acelora, cari grăbesc însușirea acestor mijloace în detrimentul adevăratului scop școlar. Căci și cel mai slab cetet; are insutit mai mare folos, ca și un bun cetet, când cetirea acestuia e mai mult o deprindere, o exercitare mehanică. Și tot așa e și la celelalte studii. Dacă, la predarea lor nu ținem cont de agerirea minții, nu numai că e o lucrare zădarnică și perdere de timp, dar e chiar și periculoasă. E periculoasă, pentru-că, prin o astfel de predare, se produce o confuziune de idei în mintea cepilului. Și ca atare nici când nu va fi stăpân peste judecata sa, și în toate lucrările sale va purcede numai superficial. Acest individ nu va fi capabil a face deschilinie întră bine și rău, între bine și rău-voitorul său.

Și dacă scopul școlii, în locul prim e agerirea minții, atunci ar trebui pus întrebarea așa: *Cum ar trebui predate disciplinele școlare mai bine — nu mai iute — ca să ajungem mai siguri la acest scop?*

I. Grofșorean.

CRONICA.

P. S. S. D-l Episcop diecesan a plecat Sâmbătă la 3/16 Iulie la Reichenhall, unde va petrece patru săptămâni.

În absența P. S. Sale dela reședință, cu presi-diul Consistorului a fost însărcinat P. O. Dn. referent bisericesc George Popovici.

Serbarea dela Putua arangeată în amintirea aniversării a 400 de ani dela moartea marelui erou român-moldovean, a fost grandioasă. Splendide au fost și serbările aranjate pe alte locuri, întru memoria lui Ștefan cel Mare. La serbarea de la Putua au luat parte la 20.000 de oameni. La actut festiv a participat guvernatorul Bucovinei, principele *Hohenlohe*, reprezentantul Majestății Sale, reprezentantul ministrului de culte austriac, reprezentantul României și foarte multe persoane distinse din România și reprezentanți ai diferitelor corporațiuni. Majestății Sale i-s'a trimis te-

legramă omagială, la care a sosit numai de cât răspuns. Serviciul divin oficiat de I. P. S. Sa Mitropolitul Vladimir de Repta al Bucovinei și Dalmației a fost foarte solemn și înălțător. Domnul Vladimir Ghica a trimis Papei de la Roma telegramă, în care face cunoscut, că Românii serbează al patrulea centenar de la moartea lui Stefan cel Mare, numit din partea Papei Sixt IV atletul lui Christos. Papa Piu X a răspuns imediat prin secretarul seu de stat, cardinalul Merry del Val, că ia parte la serbarea care reamintește gloria marelui erou național, numit atletul lui Christos! Discursul festiv al profes. universitar Dr. Dim. Onciul a fost foarte frumos. Mormântul Eroului a fost împodobit cu nenumărate coroane, între cari strălucea coroana trimisă de M. Sa Carol I. regele României. Serbarea a fost în adevăr românească și înălțătoare de suflet.

In pensiuine. Înaltul ministru de culte și instrucțiune publică a trecut în pensiuine pe veteranul învățător *Petru Costa din Feketebátor*. Dl învățător este tatăl profesorului dela institutul nostru pedagogic Ioan Costa. Bătrânul dascăl acum a implinit 61 ani de serviciu. La mulți ani liniștea binemeritată.

Centenarul împărăției austriace În 15 August se implinesc o sută de ani de când împăratul roman și rege al Ungariei *Francisc I.* prevăzând că titlul de „împărat roman“ în urma constelațiunilor provocate de războaiele lui Napoleon este perdut pentru domnitorii Austriei, a luat titlul de „împărat austriac“. Patenta prin care acest act a fost comunicat popoarelor, a fost publicată în numărul dto 15 August 1804 al monitorului oficial austriac.

Reformele școlare și deputații naționalităților. „Poporul Român“ din Budapesta scrie următoarele: „După cum suntem informați din isvor sigur, între deputații guvernamentali naționaliști s'a pornit mișcare în modul de a se ținea o consfătuire intimă, pentru a stabili atitudinea față de proiectele lui Berzeviczy în chestia reformei planului de învățământ. — La constătuirea aceasta vor lua parte deputații guvernamentali sași, sârbi și români. În total 24 inși. După cum se proiectează aceasta consfătuire, în primul rând se vor stabili precis punctele acelea din proiect, cari lovesc în autonomia noastră și pe cari le vor cere deputații naționali, ca să fie șterse. După cum se zice, în cas că nu va implini ministrul cererea lor, vor părăsi partidul guvernamental. Vom vedea întru cât se vor ținea de amenințări.“

Căldurile Intreg occidentul Europei este bântuit de călduri tropicale. La Londra, căldura e enormă și pe fio-care zi se produc casuri de insolație, urmate de moarte. La Paris termometrul se ridică până la 40 de grade și numai eri au fost 8 morți și 30 casuri de insolație. În Germania căldura este atât de intensă, încât multe boschete și ard. Câmpurile sufer colosal, producând pagube enorme. La noi, asemenea căldura este simțitoare.

O nouă teorie asupra cancerului. În reuniunea medicală din Dresda profesorul Dr. Kellig a ținut zilele acestea prelegere despre boala numită cancer (rac) în care față cu teoria lui Virchow (că celulele cancerului provin din degenerarea celulelor corpului omenesc) susține că celula cancerului e celulă străină, care se desvoaltă pe corpul omenesc în mod parazitic. Rămâne numai să se constate: cum și în ce chip ajunge aceste celule în corpul omului? Kelling în cursul cercetărilor sale a constatat câteva casuri, în cari tumor (umflătura) cancerul de stomac s'a desvoltat din albumina ouălor. A constatat apoi că bolnavii respectivi aveau obiceiul

să mănânce ouă crude (neferte) și e foarte probabil că racul li-s'a desvolta în stomac din embriouul albușului.

Mulțămită. La numeroasele condolențe și participări la doliul adânc, în care am fost îmbrăcați prin mutarea la cele eterne a neuitatului și mult iubitelui nostru soț, tată, fiu, ginere, frate, cumnat, nepot etc. *Mircea Beșan*, paroch rom. gr.-or. în S.-Nicolaul-Mic, neputând răspunde în particular, rugăm pe toți binevoitorii, cunoscuții și rudeniile întristatei noastre familii, să primească pe această cale cordialele noastre mulțămiri. S.-Nicolaul-mic în 13 Iulie 1904. v. d. Aurelia Beșan și Vasilie Adamovici.

Carte aprobată: Înaltul ministru de culte și instrucțiune publică prin rezoluțiunea sa din 6 Iulie a. c. Nr. 384 a aprobat pentru școale cu limbă de propunere română manualul „Învățământ practic“ din Istoria naturală pentru școalele populare, lucrată după planul ministerial cu ilustrațiuni, de Iuliu Vuia. Editura librăriei Ciucu Brașov a 60 fileri.

În atențiunea învățătorilor!

Veneratul Consistor sub Nr. 3591/904 a dispus introducerea în școalele noastre populare, cu începutul anului școlar 1904/5, a unui **Anuar**, care să cuprindă întreagă gestiunea anului școlar.

Introducerea **Anuarului** este obligatoare pentru toate școalele noastre populare; inspectorii școlari au primit deja inviațiuni pentru introducerea lui.

Se găsește în deposit la *Tipografia diecesană*. Prețul unui exemplar 3 coroane.

Înviatare la abonament.

Cu 1 Iulie st. v., se deschide abonament nou la foaia „**Biserica și Școala**“, drept ce cu tot respectul rugăm pe toți abonenții noștri, să binevoască a-și renoi abonamentul, trimițând la adresa: „**Tipografia diecesană în Arad**“ prețul de prenumerațiune care e:

Pe un an. 10 cor.

Pe 1/2 an. 5 cor.

Țânta noastră e, după-cum am amintit-o și în numărul prim din anul curent: a întreține legătura între capul și fiii acestei diecese, a publica ordinațiunile consistoriale și cea mai mare parte a ordinațiunilor ministeriale, a urmări și a da cetitorilor povețe și învățături morale-creștinești, a publica cele mai însemnate momente din mișcările dușmănoase față de biserica noastră drept-credincioasă, combaterea acestora, predici ocazionale, chestiuni școlare și pedagogice, ear' între

noutăți știrile cele mai importante, cu privire la chestiuni bisericăști-școlare.

În urma acestora, credem, că e de prisos a și aminti însemnătatea organului nostru și cu deosebire pentru preoții, învățătorii și comunele noastre bisericăști.

Redacțiunea și administrațiunea
„Biserica și Școala“.

Concurs.

Din partea Consistorului gr. or. român ein Oradea mare se escrie concurs pentru postul de catichet gr. or. român la gimnasiul superior din Beiuș împreună cu postul de rector al internatului diecesan de acolo.

Emolumentele împreună cu acel post sunt: Cortel și provisiunea întreagă în internat, salariu 1500 cor. plătiți în rate lunare.

La recurs sunt a se adneca: testimoniu de maturitate, testimoniu teologic și de calificățiune; atestat despre serviciile anterioare și despre conduita morală. Recurenții să fie necăsătoriți.

Recursele vor fi a se presenta la acest Consistor până în 7/-0 August a. c.

Oradea-mare, 3/16 Iulie, 1904.

Consistoriul gr. or. român din Oradea-Mare.

—□— 1—2

În alumneul Zsigaiian din Oradea-Mare, afară de cei primiți se mai primesc pe anul școlastic 1904/1905, ca alumnști stipendisti încă cinci tănări români gr. or. cari vor studia la gimnasiul și școalele reale sau la academia de drepturi din loc, cari vor căpăta grătit în institut provisiunea întreagă.

Recursele ajustate cu: a.) Estras de botez. b.) Testimoniu școlastic, c.) Atestat de paupertate, d.) Certificat despre vaccinare, adresate Senatului fundațiunei sunt a se trimite până la 1/14 August a. c. la protopopul Orăzii-Mari Toma Pacala, în Oradea-Mare (Nagyvárad).

Totodată se avizează Onoratului public interesat, că în institutul acesta vor putea fi primiți tănări gr. or. români cari vor studia la școalele din loc, unde vor căpăta promisiunea întreagă pe plată de câte 36 cor. la lună respective de 360 cor. la an solvindă anticipative în 4 rate anuale.

În internat elevii vor fi supuși disciplinei institutului.

Oradea-Mare, 26 Iunie (9 Iulie) 1904.

Senatul fundațiunei Zsigaiiane din Oradea-Mare.

Toma Păcala

protopopul Orăzii-mari,
ca președintele Senatului.

George Papp

preot, actuar consistorial,
ca notarul Senatului.

—□— 1—3

Pentru ocuparea postului învățătoresc cl. I, dela școala gr.-or. rom. din Checia-ramână (protopresbiteratul B.-Comloșului) prin aceasta se escrie concurs cu termen de alegere la 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“. Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salar în bani gata 440 coroane. 2. 20 chible grâu și 5 de cucuruz. 3. 2 jughere catastrale de pământ arător 120 cor. 4. 80 coroane pentru încălzământ din care învățătorul alegând e obligat a încălzi și școala

sa. 5. Pentru scripturistică 10 cor., pentru conferințe 15 cor.

Se notifică, că alegândul învățător, până la edificarea cvartirului învățătoresc — pe intravilanul școalei — va primi anualminte o rebonificare de 80 cor; va fi îndatorat a plăti sarcinile publice pentru pământul beneficiat; ear cvincevalul îl va primi numai după un serviciu neinterupt de 5 ani prestat în Checia-română. Se vor candida numai recurenți cu testimoniu cu calcul general bun.

Reflectanții sunt poștiți, ca recoursele ajustate conform regulamentelor în vigoare, adresate comitetului parochial din Checia-română, să le trimită M. On. Domn Paul Miulescu protopop și inspector școlar în Nagy-B-Komlos, ear până la alegere să se presente în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică din Checia-română pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Alegândul învățător este obligat — fără alta remunerație — a conduce strana stângă.

Checia-română, din ședința comitetului parochial ținută la 11/24 Decembre 1903 și 27 Iunie 1904.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: Paul Miulescu, protopresbiter și inspector școlar.

—□— 1—3

Se escrie concurs pentru definitivarea postului de învățătoare din Sarcia-română în urma publicării alor 30 de zile conform regulamentului.

Beneficiul este: 1) 600 cor. în bani gata; 2) 2 orgii lemne pentru trebuințele proprii, paie după trebuință, 15 cor. conferința, 8 cor. scripturistica.

Recurentele au să-și înainteze petit cu următoarele documente: 1) atestat de botez; 2) absolutorul preparandial; 3) testimoniu de calificățiune, adresate Prea On. Domn Dlu Paul Miulescu protopresb. tractual în B.-Comlos (Nagy-Komlós) Torontálmegye. Recurentele au să se prezenteze în atare Duminecă ori sârbătoare.

Sarcia rom. din ședința comitetului parochial dtto 29 Iunie st. v. 1904

Miloș Lapadat,

președ. com. par.

Iosif Nestorovici,

inv. not. com. par.

În conțelegere cu mine: P. Miulescu, prot. insp. școlar.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoarești cantonale din inspectoratul Beliu se publică concurs.

1) Archiș salarul, în bani 48 cor. 4 jughere pământ arător: 40 cor. 10 șinice bucate, 100 cor. 6 o. lemne, 60 cor. 80 porții fân, 32 cor. Alegerea se-va efectui în 26 Iulie v. a. c.

2) Bochia-Benești, în bani 29 cor. 5 cubule bucate, 50 cor. 5 o. lemne, 50 cor. 50 porții fân 10 cor. Alegerea va fi în 27 Iulie v. a. c.

3) Calacea, în bani, 600 cor. Alegerea va fi în 1/14 August a. c.

4) T. Cărand, în bani 232 cor. dela episcop latin, 54 cor. 5 jughere pământ arător 120 cor. 12 șinice bucate, 14 cor. 8 o. lemne, 80 cor. Alegerea va fi în 25 Iulie v. a. c.

5) Carășeu, în bani 280 cor. 4 o. lemne, 90 cor. 12 cubule bucate, 120 cor. pământ de 3 jug. catastr. 82 cor. Alegerea se-va sevârși în 6/19 August a. c.

6) Ciuntăhaz Stoinesci Hodișel, în bani, 220 cor. 25 cubule bucate 250 cor. 8 o. lemne, 90 cor. 7 jug. pascalău, 20 cor. 90 porții de fân 18 cor. Alegerea se va ținea în 28 Iulie v. a. c.

7) *Craiova*, în bani, 300 cor. 4 jug. pământ 64 cor. 12 cubule bucate, 120 cor. 8 o lemne, 64 cor. Alegerea în 28 Iulie v. a. c.

8) *Dumbrăvița de codru*, în bani 500 cor. Alegerea în 7/20 August a. c.

9) *Groși Bărzești*, în bani 88 cor. dela episcopul latin, 72 cor. 15¹/₂ cubule bucate, 155 cor. 8 o lemne 40 cor. Alegerea se va ținea în 26 Iulie v. a. c.

10) *Hășmaș Urviș*, dela prima, bani 156 cor. pentru fân 26 cor. pentru 4 șinice bucate 140 cor. Dela Urviș 40 cor. pentru 5 șinice bucate, 40 cor. Dela episcopul latin 74 cor. lemne după trebuință. Alegerea în 26 Iulie v. a. c.

1) *Mărăuș Secaci*, bani 222 cor. 8 o lemne, 64 cor. 16 cubule bucate, 160 cor. câte 1 litră fasole, 40 cor. câte 100 porții de fân și pae, 40 cor. dela episcopul latin 60 cor. Alegerea va fi în 28 Iulie v. a. c.

12) *Mocirla*, bani 416 cor. 4 jug. pământ 46 cor. 8 o lemne 64 cor. Alegerea în 27 Iulie v. a. c.

13) *Nermiș*, 200 cor. Alegerea la 26 Iulie v. a. c.

14) *Tăgădău*, bani 100 cor. 8 jug. pământ. Alegerea va fi în 27 Iulie, v. a. c.

15) *Suplac*, în bani 300 cor. 6 o lemne 60 cor. 12 cub. bucate 120 cor. Alegerea în 7/20 August a. c.

16) *Ursad Poclușa*, bani 200 cor. 10 cub. bucate 100 cor. 6 o lemne, 72 cor. 8 jug. pământ 96 cor. Alegerea în 6/19 August a. c.

17) *Urviș*, bani 500 cor. Alegerea în 7/20 August a. c.

La dotațiunile din toate aceste stațiuni învățătoarești sunt a se socoti și stolele cantorale îndatinatate cu locuințe acomodate și grădine de legume, ear unde salariile nu dau minimul legal, acelea, precum și cvinvenaliile se vor întregi prin ajutoarea din visteria statului. Din lemnele primite prin învățători, se vor încălzi și salele de învățământ.

Reflectanții la cutare din acestea stațiuni, în cutare Duminecă ori serbătoare au a-se presenta în sf. biserici pentru a-și dovedi desteritatea în tipic și cântări; ear suplicele lor cu declarațiunile că de când își formează pretensiuni la cvinvenalii, până cu 5 zile nainte de alegerile din comunele pentru a căror posturi recurg, au a-le înainta la subscrisulu în F.-Györös, p. u. Tenke.

Pentru comitetele parohiale.

Petru Serbu protopop inspector de școale.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunii vacante învățătoarești din comuna *Macea* protopresbiteratul Chișineu — se escrie concurs cu **termin de 30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. În bani: 600 coroane. 2. Pentru conferință 0 coroane. 3. Pentru scripturistică 12 coroane. 4. Patru metri lemne pe seama inv. 5. Dela mormântări mari unde va fi poftit 2 coroane, dela mici 1 cor. 6. Cortel liber în edificiul școlar, cu grădină de legume. Aleusul învățător va avea să conducă strana fără alta remunerație.

Recursele ajustate cu documentele de cvalificațiune legală prescise, și cu declarațiune cu dreptul la cvinvenal după serviciul prestat eventual în altă comună, decână și-l compută, adresate comitetului parochial din *Macea* — au a subșterne până la terminul susindicat P. T. D-lui Dr. Ioan Trailescu protopresbiter în Chișineu — ear recurenții sunt avisați a se presenta în sf-ta biserică din *Macea* în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parochial ținută în 4 Iulie 1904 v.

Ioan Bomta,
președinte.

Ilie Pelheși,
notarul comitetului.

În conțelegere cu: *Dr. Ioan Trailescu*, ppresb.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de învățător. la școala rom. gr. or. din comuna *Bulza*, ppresbiteratul Lipovei, se escrie concurs cu **termin de 30 de zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala” pe lângă următoarele emolumente.

1) În bani gata: 293 cor. 2) 4 jugh. de pământ 3) 7 stângini de lemne, din cari are a-se încălzi și sala de învățământ; 4) 70 măsururi de cucuruz în boambe; 5) Pentru conferințe 20 cor. 6) Pentru scripturistică 6 cor., 7) Cortel liber în edificiul școlar, cu grădină de legume.

Dela recurenți se recere: Cvalificațiunea învățătoarească prescisa de legile în vigoare, și declarațiune relativă la timpul decând face pretensiune la cvinvenal. Pe lângă salariul aci specificat, alegândul învățător este obligat a purta și strana, și respective, oficiul de cantor la biserică fără alta remunerațiune.

Recurenții se avisează, ca recursele lor adresate comitetului parochial în *Bulza*, să le subștearnă P. O. D. Voicu Hamsea, ppresbiter în *Lipova*, (*Lippa*) până la terminul sus indicat, precum și a se presenta în sf-ta biserică din *Bulza*, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Bulza la 17/30 Iunie 1904.

Comitetul parochial

În conțelegere cu: *Voicu Hamsea* ppresbiter inspector școlar.

—□—

1—3

Se publică concurs pentru îndeplinirea definitivă a stațiunilor vacante învățătoarești din ppresbiteratul Hălmaგიului cu terminul de alegere **30 de zile** dela prima publicare.

1-a *Acina* filia *Poiana*, emolumentele anuale: a) în bani gata 600 cor., b) 6 stângini de lemne, din care se încălzește și școala; c) pentru conferință 26 cor.; d) pentru scripturistică 12 cor.; cvartir și grădină.

2-a *Șoimuș-Buceava*, emolumentele anuale: a) în bani gata 250 cor.; b) 10 șinici grâu și cucuruz 110 cor.; c) 8 stângini de lemne din cari se încălzește și școala 96 cor.; d) cvartir și grădină.

Doritorii de a ocupa vre-una din aceste stațiuni sunt avisați ca concursurile provăzute cu documentele prescise prin lege și adresate comitetului parochial a le trimite ppresbiterului *Ioan Groza* în Hălmaგიu până la 14/27 August a. c.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu mine: *Ioan Groza* ppresb. și insp. șcl.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. **Sentelec** inspectoratul Orășii-Mari, se escrie concurs cu terminul de alegere pe **17/31 August a. c. 1904**

Emolumentele sunt: În bani numerari dela 95 numere de case câte 2 fl. 190 fl. 2) Dela 95 numere de case câte o jumătate năsură bucate 47 fl. 50 cr. 3) 16 jugere de pământ arator și fanaș 30 fl, 4) Lemne de încălzit 25 fl, 5) Venite cantorale 10 fl, 6) Cortel și intravilan școlar 15 fl, suma 317 fl, 50 cr. 632 coroane. Recursele ajustate conform presciselor Statutului Organic și §-lui 6 art. XVIII din 1879 adresate comitetu-parochial din **Sentelec** și provăzute cu declarațiune că

pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretensiune la cvincvenal, să se trimită subscrișului în Oradea-Mare până la 15/28 August a. c. Având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta în biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parochial

In conțelegere cu: *Toma Pacala* ppresb. insp. școlar

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din **Voivozi**, inspectoratul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **13/26 Aug. a. c.**

Emolumentele sunt: 1) In bani numerari 132 cor. 80 fil.; 2) Dela 83 numeri de case una vică bucate prețuind în 166 cor.; 3) 2 holde pământ și 186□ catastrale prețuind în 40 cor.; eară restul de 261 cor. și 20 fileri, eventual 461 cor. 20 fil., se-va câștiga dela stat afară de acestea, cortel cu grădină, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 și provăzute cu declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt, ca învățător, de când își formează pretensiune la cvincvenal, adresate comitetului parochial din Voivozi, să se trimită subscrișului în Oradea-Mare până la 7/20 August a. c. 1904, având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta la biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala*, ppresbiter inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din **Dârnișoara**, inspectoratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu terminul de alegere pe **14/27 August a. c. 1904.**

Emolumentele sunt: In bani numerari 600 cor. 2) Cortel cu grădină, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde 3) De lemne pentru încălzitul școalei se-va îngriji comuna.

Dacă aceasta stațiune se-va putea îndeplini cu învățător ecalificat, salariul de 600 cor. se-va putea întregi până la 800 cor. dela stat, de unde vor esopera și eventualele cvincvenale.

Recursele ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și §-lui 6 art. XVIII din 1879, și provăzute cu declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretensiune la cvincvenal, adresate comitetului parochial din Dârnișoara să se trimită subscrișului în Oradea-mare până la **7/20 August 1904.** având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta la biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial

In conțelegere cu: *Toma Pacala*, ppresbiter inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din **Spurceni**, inspectoratul Orăzii-Mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **12/25 August a. c. 1904.**

Emolumentele sunt: In bani numerari 600 cor., afară de aceasta cortel cu grădină de legume, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și §-lui XVIII din 1819, adresate comitetului parochial din Spurceni, și provăzute cu declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal, să-se trimită subscrișului în Oradea-Mare până la 7/20 August a. c. 1904, având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta la biserica din loc, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial

In conțelegere cu: *Toma Pacala* ppresb. insp. școlar

—□—

1—3

Se escrie concurs pentru stațiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din comuna **Șiușturogiu** inspectoratul Orăzii-mari cu termin de alegere pe **14/27 August 1904.**

Emolumentele sunt: In bani numerari și clacă 108 cor.) Dela 80 numeri de casă câte una măsură bucate a 2 cor. = 160 cor. 3) Pământ arător și fanaț 7 jug. și competența de pășunat = 48 cor. 4) 2 orgii de lemne adusă acasă = 20 cor. 5) Pentru fie-care prunc deobligat la școală câte 1 cor. = 40 cor. De tot: 376 cor. Restul de 224 cor. eventual 424 cor. se-va câștiga dela stat, afară de acestea cortel cu grădină de legume, și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Recursele ajustate confor prescrișelor Statutului Organic și §lui 6 art. XVIII din 1879 adresate comitetului parochial din Șiușturogiu, și provăzute cu declarațiunea, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal să se trimită subscrișului în Oradea-mare până la 7/20 Aug. 1904 având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezenta la biserica din loc, pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala* ppresbiter inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru stățiunea învățătoarească dela școala gr. or. rom. din **Apateul** rom. inspectoratul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termin de alegere pe **17/30 August 1904.**

Emolumentele sunt: In bani numărari 600 cor. afară de aceasta cortel cu grădină de legume, precum și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde

Recursele ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și §-lui 6 art. XVIII. din 1879 adresate comitetului parochial din Apateul român, și provezute cu declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretensiunea la cvincvenal, să se trimită subscrișului în Oradea-Mare până la 15/28 August a. c. 1904 având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a-se prezenta în biserica din

loc, spre ași arăta desteritatea în cântare și tipicul bisericesc.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: *Tomă Pacala* ppresbiter inspector școlar.

—□—

1—3

Se publică concurs pentru îndeplina stațiunilor învățătorești următoare — din inspectoratul Orăzii-Mari — și anume:

1. *Fancica*, cu termin de alegere pe 10/23 Aug. 1904. Emolumentele sunt: 1. în bani 96 cor. 2. bucate 12 cubule = 96 cor. 3. Pământ arător și fânaș 10 jug. = 100 cor., 4 dreptul de pășunat pentru 4 vite = 8 cor., de tot 300 cor., — afară de acestea cortel cu grădină și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

2. *Chiraleu*, cu venite: în bani 600 cor., cortel cu grădină și stolele cantora'e dela funcțiunile obveninde, — alegerea se va efeptui în 10/23 August 1904.

3. *Varviz*, cu termin de alegere 13/26 Aug. 1904. Emolumentele sunt: 1. în bani 600 cor.; 2. bucate 70 măsuri = 140 cor.; 3. pământ 3 jug. = 40 cor., de tot 340 cor., afară de acestea cortel cu grădină și venitele cantorale dela funcțiuni.

4. *Iteu*, cu termin de alegere pe 11/24 August 1904. Emolumentele sunt: 1. în bani 70 cor.; 2. bucate 50 măsuri = 100 cor.; 3. pământ arător 14 jug. = 40 cor.; 4. un intravilan = 8 cor.; 5 lemne 3-a = 36 cor.; 6. zile de lucru cu plugul 8, iară cu mâna 14 = 24 cor. 40 fil.; 7. venite cantorale 14 cor., precum și cortel cu grădină. Venitele computabile sunt 292 cor. 40 fil.

5. *Chiribiș*, terminul de alegere în 11/24 August 1904. Emolumentele: 1. în bani 112 cor.; 2. bucate 10 cubule = 80 cor.; 3. pământ 7 jug. și pășunatul = 100 cor.; 4. un lemn mare din pădurea satului pentru învățător = 10 cor., de tot 302 cor., cortel cu grădină și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

6. *Bogeiu*, cu termin de alegere pe 12/25 Aug. 1904. Emolumentele sunt: în bani și naturale 300 cor. cortel cu grădină și stolele cantorale dela funcțiunile obvenintde.

7. *Bucuroaie*, terminul de alegere în 19 August (1 Sept.) 1904. Emolumente în bani 600 cor. cortel cu grădină și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde.

8. *Cotiglet*, cu termin de alegere pe 19 August (1 Sept.) 1904. Emolumentele în bani 600 cor., cortel cu grădină și venitele cantorale dela funcțiunile obveninde.

Dările publice le vor suporta cei aleși.

Dacă aceste stațiuni se vor putea îndeplini cu învățători evalueați, salarele se vor întregi, conform legii, la 600 eventual la 800 cor., prin ajutoare dela stat, de unde se vor esopera și eventualele cvincvenale.

Doritorii de a ocupa vre-o una dintre stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parochial și ajustate cu atestatele prescrise și cu declarațiunea, că pe basa serviciului prestat eventual în alte parochii, de când își formează dreptul la cvincvenal? — vor avea a le așterne subscrisului în Ora-

dea-mare până în 7/20 August a. e. având până la alegere a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf-ta biserică din comuna la care au recurs, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: *Toma Pucală*, proto-po insp. școlar.

—□—

1—3

Pentru postul învățătoresc din comuna **S.-Petroasă**, ppresbiteratul Beiușului, conform decisiului V. Consistor din 14/27 Iunie nr. 1265/3, se publică concurs cu termin de alegere pe 1/14 August, pe lângă salar de 600 cor., având comuna pentru învățător evalueat, a cere pentru cvincvenale și ridicarea salarului la 800 cor., ajutor de stat.

Se notifică, că pentru suma de 600 cor. de present o parte în bani gata, parte din naturale, alegândul învățător fără a fi remunerat cu alta are a fi cantor la sf. biserică.

Deci doritorii de a ocupa acest post, până la 30 Iulie (2 Aug.) au a-și trimite petițiunile la adresa comitetului parochial, subscrisului ppresbiter și până la ziua alegerii a se presenta la sf. biserică din comună, pentru a-și arăta desteritatea în tipic și cântările bisericești.

Dat în ședința comitetului parochial din comuna S.-Petroasă ținută la 29 Iunie 13 Iuliu 904.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: *Elia Moga*, ppresbiterul Beiușului.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățătorescă din comuna **Sitani**, ppresbiteratul Beiușului se publică concurs cu termin de alegere pe 6/19 August.

Salarul împreună cu acest post este 616 cor., întregit la 800 cor., prin ajutor dela stat, pentru învățător evalueat și bun, având a fi și cantor.

Doritorii de a ocupa acest post, până la 5/18 August, au a-și trimite petițiunile adresate comitetului parochial, la oficiul ppresbiteral în Răbăgani, ear' până la ziua alegerii, a se presenta la sf. biserică din loc, pentru a-și arăta desteritatea în trebile bisericești.

Dat în ședința comitetului parochial din comuna Sitani ținută la 27 Iunie (10 Iulie) 1904.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu *Elia Moga* ppresbiterul Beiușului.

—□—

1 3

Pentru conferirea eventualelor stipendii vacante din fundațiunea **Teodor Papp**, pe anul școlar 1904/5 se publică concurs, cu terminul de 1/14 August. a. e.

Îndreptățiți la aceste stipendii sunt, conform literelor fundamentale:

a., rudeniile fundatorului;

b., tinerii români ortodocși din Giula;

c., în lipsa petenților înrudiți cu fundatorul ori născuților în Giula, urmează îndreptățirea tinerilor români ortodocși din întreagă diecesa Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile provăzute cu timbru de 1 cor., la adresa Consistorului gr.-or.

român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate:

1. Estras din matricula botezaților, provăzut cu clausula parochului local, că și de present aparține bisericii gr.-or. române.

2. Rudenia mai are să adnezeze și informațiunea familiară.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date positive despre starea materială a părinților.

4. Testimoniu de pe anul școlar 1903/4, ear' universitarii indicele despre toate cursurile ascultate, respective documentul despre progresul făcut.

5. Certificat medical despre starea sanitară a petentului.

6. Dacă concurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.

7. Concurentul va arăta specialitatea la care și locul unde voește să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.

8. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate, ori netimbrate; ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotință.

9. Fie-care concurent să indice locul și poșta ultimă unde să i-se trimită rezoluțiunea Consistorului.

Ioan I. Papp, Episcop.

—□—

2—3

Se publică concurs pentru stipendii de câte 400 cor. câte vor deveni vacante până la expirarea acestui Concurs, din fundațiunea „*Elena Ghîba-Birta*“, pentru anul școlar 1904/5 cu terminul de 1/14 August 1904.

Indreptățiți la acestea stipendii sunt în prima linie rudeniile testatoarei; ear concurenți neînrușiți de religiunea gr. or. română, din comitatele Arad, Bihor, Bichiș, și Cenad numai atunci se primesc când lipsese competenți dintre rudeni.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa *Comitetului administrativ al fundațiunei Elena Ghîba Birta* în Arad, provăzute cu timbru de 1 cor. și instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate:

1) Estras din matricula botezaților, provăzut cu clasuala parochului local, că și de present aparține bisericii gr. or. române.

2) Rudeniile mai au să adnezeze și informațiune familiară.

3) Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date positive despre starea materială a părinților și a concurentului. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parochului local.

4) Testimoniu școlastic, că a absolvat cel puțin școala elementară cu succes; ear aceia cari au ascultat deja cursuri gimnasiale sau academice respective universitare, să dovedească, că au câștigat astfel de testimonii, încât pot trece la cursurile superioare.

5) Certificat medical, despre starea sanitară.

6) Dacă concurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic unde a fost și ce purtare a avut.

7) Concurentul să arate specialitatea la care și locul unde are să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.

8) Fie-care stipendist este obligat, ca după terminarea studiilor să asigure în scris *Comitetul admi-*

nistrativ, că îndată ce își va ajunge scopul dorit și îi va permite starea materială, va depune odată pentru totdeauna 50 cor. pentru augmentarea acestei fundațiuni.

9) Petițiunile lipsite de condițiunile de mai sus ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotință.

10) Fie-care concurent să indice locul și poșta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțiunea.

Arad 2/15 Iulie 1904.

Ioan I. Papp, Episcop.

—□—

2—3

Pentru întregirea definitivă a stațiunilor învățăto-rești din **Babșa, Budinț și T. Hodoș**, tractul Belintului, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul diecesan „*Biserica și Școala*“.

Emolumentele împreunate cu postul: 1.) **din Babșa** sunt: a.) bani gata 340 cor; b.) usufrucul dela 3 jug. pământ învățătoresc 90; c.) treizeci Hl. parte grâu, parte cucuruz 275 cor; d.) 32 metri lemne, din cari este a se încălzi și sala de învățământ, 115 cor; 20 fil; e.) pentru conferință 20 cor; f.) pentru scripturistică 20 cor; g.) locuință liberă cu intravilanul pe care se află sala de învățământ și cu grădina din afară a intravilanului bisericii celei noauă. h.) dela fie-care in-morântare unde este poftit câte 40 fil;

2.) **din Budinț** sunt: a.) bani gata 600 cor; b.) pentru lemne, numai pentru învățător 36 cor; c.) pentru scripturistică 10 cor; d.) pentru conferință 10 cor; e.) dela înmormântare, unde este poftit câte 1 cor; .) locuință liberă cu 2 chillii și grădina lângă ea;

3.) **din T. Hodoș** sunt: a.) bani gata 480 cor; b.) usufructul dela 4 jugere de pământ învățătoresc 80 cor; c.) pentru lemne, numai pe sama învățătorului 0 cor; d.) pentru scripturistică și conferință la olaltă 16 cor; și anume conferința 12 cor., scripturistica 4 coroane, e.) locuință liberă cu o chilie și bucătărie, apoi grajd și grădină de 1/2 juger.

Reflectanții la aceste posturi, petițiile lor instruite în regulă, întru-cât au funcționat până acuma, și cu atestat de serviț dela concurentul inspector școlar și cu o Declarație în care descoper că, cu incepere de când formează pretensiune la cvinevenal, le aștern, pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (*Bélincz Temes m.*) comitetului parochial respectiv, având a se presenta în terminul concursului, într'o Duminecă sau într'o serbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Se observă că la Babșa se vor preferi concurenții cu cualificație mai bună și apți a dirigia corul vocal, ear peste tot că aleșii vor avea să facă și servicii cantonale.

Sarcinile publice după pământul usufructuat le poartă aleșii învățători.

Comitetele parochiale.

Belinț, în 25 Iunie v. 1904.

În înțelegere cu mine: *Gerasim Sêrbu* protopresbiter.

—□—

2—3

Urmează în Supplementul N-rului 28.

Suplement la „Biserica și Școala“ Nr. 28.

Prin rezoluțiunea Venerabilului Consistor dto 29 Aprilie 1904 Nr. 2613/1904 încuviințându-se sistemisarea unei capelanii temporale pe lângă deficientul preot Paul Felnean din comuna **Sămbăteni**, protopresbiteratul Arad, cu aceasta se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.“

Emolumentele parohiale sunt: un intravilan parochial, una sesiune de pământ și competența de pășune aparținătoare, birul și stolele usuatela credincioșii aparținători acelei parohii, din cari capelanului îi se asigură jumătate. Contribuțiunea regească are a o suporta alegândul în poroțiune. De oarece parochia este clasificată de clasa I dela recurenți se cere cvalficațiune de clasa I și se provoacă a-și înainta recursele provăzute cu toate cele necesarii P. O. D. protopresbite Vasile Beleş în Arad, adresate comitetului parochial din Sămbăteni având în termenul indicat pe lângă stricta observare a celor prescise în paragraful 18 din Regulamentul pentru parohii, a se presenta în sf-ta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Dat în ședința estraordinară a comitetului parochial gr. ort. rom. din Sămbăteni ținută la 29/12 Iulie 1904.

Muciu Popescu
notar.

Fabriciu Manuilă
președinte.

Cu consensul ppresbiterului tractual: *Vasilie Beleş.*

— □ —

2—3

Comitetul parochial din comuna **Dieci**, în protopresbiteratul Buteni, publică concurs cu termen **30 zile** dela prima publicare în foaia of. „Bis. și Școala“ pe stațiunea învățătorească de acolo.

Venitele împreunate sunt: 1) În bani gata 400 cor. 2) Scripturistică 10 cor. 3) Conferință 24 cor. 4) Grâu 960 litere = 96 cor. 5) Cucuruz 720 litere = 60 cor. 6) Fân 12 Mm. 44 cor. 9. fil. 7) Lemne 16 metri = 80 cor. 8) Dela liturgii private 40 fil. 9) Cvarțir cu două chilii, cumină, cămară, celar, jumătate din podul școlii și grajd pentru vite. 10) Una grădină întregă.

Dela înmormântări și alte funcțiuni venitul usuat.

Învățătorul e deobligat a funcționa ca cantor atât în biserică cât și afară de biserică.

În privința cvincvenalului, învățătorul nu poate reflecta numai după ce va presta un serviciu de 5 ani în loc.

Reflectanții, conform Reg. își vor ajusta recursele lor, cari adresate comitetul parochial sus numit le vor trimite la Pr. On. Domn prtter insp. școlar Ioan Georgea în N. Butyin com. Arad și vor avea a se presenta în care-va Duminecă sau sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința com. parochial din Dieci, ținută la 24 Iunie v. 1904.

George Precupaș
not. com. par.

George Lupșa
președ. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgea* ppresb.

— □ —

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parohiei vacante **Minead** se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele cu acest post sunt: 1) Usufructul alor 4 jughere pământ estravilan 2) Birul și stolele usuatela 43 numere de casă precum și un intravilan. Cari toate la olaltă, împreună cu întregirea dotațiunei preoțești (congruă) sperativă din vistierea statulu, dau venitul recerut pentru parochia de clasa III-a.

Cei ce doresc a reflecta la aceasta parochie, au să-și înainteze recursele ajustate, conform Regulamentului, la oficiul protopresbiterat din Buteni, și au a-se presenta până la termenul alegerii în sf. biserică din Minead spre a-și arăta desteritate în oratorie și în cele rituale.

Minead, la 12 Iunie 1904.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgea* ppresbiter.

— □ —

2—3

Prin reposarea învățătorului **Mihai Vulpe** devenind vacantă stațiunea învățătorească din **Jadani** (ppresbiteratul Timișorii), pentru îndeplinirea definitivă a acestui post se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia diecesană „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt: 600 cor., din cassa s. biserici ca reluțiune pentru 4 jugere de pământ; 100 cor., pentru conducerea corului esistent, tot din cassa s. biserici; 10 cor. pentru conferință; în natură cortelul constătător din 2 chilii, 1 culină, 1 cămară, grajd pentru vite, grădină intravilană de 1/2 jug., și cea estravilană de alt 1/2 jug. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor. Cvincvenalele prescise după serviciu de câte 5 ani prestat în comună.

Recursele ajustate cu documentele prescise și cu declarația că de când începând își formulează dreptul la cvincvenal? Sunt a se înainta la P. On. oficiu ppresbiterat în Timișoara-Fabric. Reflectanții vor avea a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, eventual și în conducerea corului. Alesul e obligat în fiecare an, în lunile Decemvre și Ianuarie, a ținea regulat seara prelegeri teoretice și practice musicale în remunerațiunea de 100 cor., mai sus atinsă, ce o primește pentru cor.

Dat din ședința comitetului parochial ținută la 29 Iunie (12 Iulie) 1904.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb. *Dr. Tr. Putici* insp. de școale.

— □ —

2—3

Se publică concurs, pentru îndeplinirea definitivă a stațiunilor învățătorești din:

1. *Berinderi*, cu venite: 120 cor. bani; 1/4 sesie pământ; 4 șin. grâu; 4 șin. cucuruz; 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ; 6 cor. scripturistică; cvartir și grădină. — Venitele computabile sunt 320 cor.

2. *Camna*, cu 500 cor. în bani, usufructul a 7 jugh. de pământ; 12 m. de lemne, pentru conferință 8 cor.; scripturistică 6 cor., cvartir și grădină.

3. *Govoșdia*, în bani 360 cor.; 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ; 6 cor. scripturistica; cvartir și grădină.

4. *Ignești*, 200 cor. în bani; 6 htl. grâu = 76 cor. 80 fil.; 6 htl. cucuruz = 52 cor. 80 fil.; 16 jugh. pământ = 40 cor.; 16 m. de lemne = 32 cor.; 60 litre fasole = 9 cor. 60 fil.; venite cantonale 40 cor. — Venitele computabile: 419 cor. 20 fil.; afară de cvartir și grădină.

5. *Luguzău*, 300 cor. în bani; 5 șin. grâu și 5 șin. cucu uz = 128 cor.; curățitul școalei 10 cor.; scripturistica 10 cor.; conferința 8 cor.; lemne în preț de 35 cor.; cvartir grădină. Venitele computabile 428 coroane.

6. *Măncasa*, 320 cor. în bani.; 6 stângini lemne cvartir și grădină. — Suma computabilă 320 cor.

7. *Mustești*, în bani 181 cor.; rescumpărarea fănuului = 15 cor.; bucate în natură în preț de 132 cor.; pământ în preț de 72 cor.; 4 stângini de lemne în valoare de 32 cor.; cvartir și grădină. — Venitele computabile sunt = 400 cor.

8. *Nădălbesti*, în bani 120 cor.; 6 șin. bucate, 4 stângini de lemne toate computeate laolaltă dau 212 cor.; cvartir și grădină.

9. *Neagra*, 200 cor. în număr, 4 șin. grâu și 4 șin. cucuruz = 72 cor.; 32 cor. pentru lemne (și pentru sala de învățământ); venite cantonale 20 cor. scripturistica 4 cor.; cvartir și grădină. — Venitele computabile 292 cor.

10. *Păiușeni*, în bani 330 cor.; lemne în preț de 58 cor.; conferința și scripturistica 30 cor. Toate laolaltă dau suma de 402 cor., și cvartir cu grădină.

11. *Ramna*, 292 cor. în bani; 10 șin. bucate jum. grâu jum cucuruz = 100 cor.; 8 stângini de lemne (și pentru sala de învățământ); 2 jugh. pământ arător = 20 cor.; venite cantonale = 20 cor.; cvartir și grădină. Suma computabilă = 436 cor.

12. *Revețiș*. Salar în bani cu filia Cociuba 260 cor. 5 șin. grâu și 5 șin. cucuruz, 6 stângini de lemne și pentru încălzirea saiei; usufructul unui jugh. de pământ 40 cor., conferința 16 cor.; scripturistica 4 cor. cvartir și grădină. Venitele computabile = 440 cor.

13. *Roșia*, 240 cor. în bani, 5 șin. grâu și 5 șin. cucuruz, 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ, conferința 10 cor., scripturistica 6 cor., grădină, ear cvartir până la zidirea școalei va esarânda parochia. Venitele computabile dau suma de 380 cor.

14. *Slatina*, 200 cor. bani bucate computeate în 100 cor., și lemne în natură, cvartir cu grădina. Venitele computabile dau suma de 320 cor.

15. *Susani*, în bani 160 cor. 6 șin. bucate, 4 st. de lemne, 2 mės. păsulă, conferința și scripturistica 16 cor. cvartir și grădină. Venitele computabile sunt 264 cor.

Sarcinile publice le vor suporta cei aleși.

Dacă aceste stațiuni se vor putea îndeplini cu învățători evalificați, salariile se vor întregi, conform legii, prin ajutoare dela stat, de unde se vor esopera și eventualele cvinvenale.

Doritorii de a ocupa vre-o una dintre stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parochial și ajustate cu atestatele prescise și cu declarația, că pe baza serviciului prestat eventual în alte parochii, de când își formează dreptul la cvinvenal? — vor avea a le subșterne oficiului protopopesc gr. or. din Buteni (Butyîn Arad m.) până inclusive la 1/14 August a. c. având până la alegere a se presenta în care-va Duminecă ori sârbătoare în s-ta bi-

serică din comuna la care au recurs, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia*, ppresbiter insp. școlar.

—□—

2-3

Pe baza ordinului Ven. Consistor de sub Nrul 3267/904 pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Troaș** prin aceasta public concurs cu terminul de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1) Cvar-tir cu 2 odăi, cuină și grădină; 2) 32 jughere de pământ la deal și 2 jughere fânață; 3) Stolele usitate; 4) Câte o măsură cucuruz cu coceni dela 122 case; 5) Intregirea dotațiunei din vistieria statului 56 cor. 44 fil. Recurenții, cari au evalificațiune învățătorească vor avea să provadă până la eventuală altă dispozițiune și învățământul la școala noastră din Troaș, deci vor beneficia și de venitele incopciate cu postul învățătoresc.

Toate aceste emolumente dau venitul prescrist pentru o parochie de clasa III.

Cei-ce doresc să ocupe acest post, să-și trimită recursele ajustate conform dispozițiunei din litera c, a paragraf 15, din Reg. pentru parochii și adresate comitetului parochial din Troaș P. O. D. Procopie Givulescu protopresbiter în Maria-Radna, ear dâșșii să se presinte în terminul concursual în sf. biserică din Troaș spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

M.-Radna, la 24 Iunie (7 Iulie) 1904.

În conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, protopresbiter.

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești din **Pâr-nești**, protopresbiteratul M Radna, se escrie concurs cu termin de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în organul „Biserica și școala.

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1.) salar 200 cor. 2.) naturale: 5 măgi metrice de grâu 5. de cucuruz 10 de fân și 48 care de lemne 3) 1/2 sesiune de pământ la deal, 4.) cvartir cu 2 odăi, 5.) grădină de legume.

Recurenții sunt pofțiți, ca recursele ajustate conform regulamentelor în vigoare, și adresate comitetului parochial din Pârnești să le trimită Preaonoratului Domn Procopie Givulescu, protopresbiter în M. Radna, iară până la alegere să se presinte în s. Biserică din Pâr-nești spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Să notează, că pentru intregirea salarului la minimalul legal se vor face pașii de lipsă la Înălul guvern.

Dinședința Comitetului parochial ținută în Pârnești la 15/29 Iunie.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter insp. de școale

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Lu-pești** protopresbiteratul Radna se escrie concurs cu termin de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1) Salar 200 cor. 2) Pentru lemne 388 cor. din suma aceasta are a se încălzi și sala de învățământ 3) 1/2

sesiune de pământ la deal. 4) Conferința 20 cor. 5) Famulația 16 cor. 6) Dela înmormântări unde va fi chemat la cele cu Liturgie 2 cor. la cele mari 80 fil. la cele mici 40 fil. 7) Cvarțir 8) grădină de legume.

Recurenții sunt poștiți ca recursese ajustate conform regulamentelor în vigoare și adresate Comitetului parochial din Lupești să le trimită P. On. Domn Procopie Givulescu protopresbiter în M. Radna, iar până la alegere să se prezenteze în s. Biserică din Lupești pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Se notează că pentru întregirea salariului la minimalul legal se vor face pașii de lipsă la Inaltul guvern.

Din ședința Comitetului parochial ținută în Lupești 16/29 Iunie 904.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter, insp. de școale.

—□—

3—3

Pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc din **Bătuța** (Protopopiatul Radnei) se escrie concurs cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu acest post sunt: a) salar 500 cor.; b) $\frac{1}{2}$ sesiune de pământ: 100 cor.; c) pentru conferință 12 cor.; d) pentru scripturistică 8 cor.; e) pentru curatorat 2 cor.; f) 20 metri de lemne, din care se va încălzi și sala de învățământ; g) cvartir liber, cu 2 odăi, cuină, cămară; apoi grajd și o grădină de 800 □

Cei-ce voiesc să ocupe acest post să-și trimită recursese lor ajustate cu documentele de lipsă și adresate comitetului parochial din Bătuța P. O. D. Procopie Givulescu, ppop, inspector în M.-Radna, ear dâșii să se presinte în cadrul termenului de concurs în sf-ta biserică din Bătuța, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Bătuța, la 6/19 Iunie 1904.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter inspector de școale.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Soroșag**, ppresbiteratul Radnei, se escrie concurs cu termenul de a recurge 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele acestei parochii sunt: 1. 60 jughere pământ arător. 2. Câte o măsură de cucuruz nesfârmat dela 80 numere de case. 3. Stolele obicinuite. 4. Interesele după banii preveniți din vinderea pădurii parochiale. 5. Intregirea dotațiunii 869 cor. 88 fil.

Preotul, care se va alege va avea să provadă — până la altă dispozițiune și învățământul din școala noastră de aco'o, și deci va beneficia și de venitele învățătoresți și va avea cvartir în edificiul școlii. —

Cei-ce dorese să ocupe acest post să-și trimită recursese ajustate conform lit. c., §-lui 15 din Regulamentul pentru parochii și adresate comitetului par. din Soroșag P. O. D. Procopie Givulescu, ppresbiter, M.-Radna; ear dâșii să se presinte în cadrul termenului concursual în sf-ta biserică din Soroșag pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Soroșag la 29 Iunie 1 Iulie 1904.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter.

—□—

3—3

In lipsa de competenți, neputându-se îndeplini parochia vacantă de clasa primă, din comuna bisercească gr. ort. rom. din **Cherechiu**, protopopiatul Șiria (Világos) în urma ord. Ven. Consistor Nr. 2534/904 se escrie, pentru a treia oară, cu termen de alegere pe 1/14 August 1904, observându-se, că de astă dată se admit și pot reflecta la aceasta parochie și competenți cu cvalificația pentru parochii de clasa a doua.

Beneficiul încopciat cu această parochie este: 1) sesiunea parochială, constătătoare din 40 jughere pământ arător, care dă un venit anual de cel puțin: 1600 cor. 2) despăgubirea pentru pășune 96 cor. 3) usufructul unui intravilan parochial, cu cânepiște, 50 cor. 4) răscumpărarea în bani a competenței de bir, de 20 și nice de grâu. 200 cor., care sumă se va solvi ulterior, în fie-care an, la Noemvrie; 5) venitul stolar, după usul practicat în parochia prin regretatul preot, care aprocsimativ face: 200 cor. Deci, întreg beneficiul acestei parochii este: 2146 cor., din care detrăgându-se darea regească și alte sarcini obveninde, cari fac cam 256 cor., rezultă un venit de 1890 coroane.

Doritorii de a ocupa această parochie sunt avișați, ca petitele lor instruite conform §-lui 15 lit a) și b) din Regulamentul pentru parochii și adresate comitetului parochial din Cherechiu, să le înainteze Reverendismului Domn George Popoviciu, protopop în Șiria, până în 29 Iul. 11 Aug. 1904 inclusive; iar până la expirarea termenului de concurs să se prezenteze în sfânta biserică din loc, pentru a-și dovedi desteritatea în oratorie și rituale.

Cherechiu la 20 Iunie v. 1904.

Gavril Ardelean

pres. comit.

Ioan Micoroiu

not. comit.

Cu știrea mea: *George Popoviciu* protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoresți din **Laz**, se escrie concurs, cu termen de alegere 20 Iulie st. v. a. e.

Emolumentele acestui post sunt: a) în bani 200 cor. b) 12 și nice de burate (jumătate grâu, jumătate cucuruz) c) 32 m. de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ. d) 16 jugh. cat. de pământ, prețuit în cel puțin 146 cor. e) pentru conferință 8 cor. f) cvartir și grădină. Toate compute în bani dau suma de 600 coroane.

Alesul va avea datorință a se îngriji de curatorul școlii.

Recursese ajustate cu documentele prescise și cu declarațiunea, că dreptul la cvincvenal de când și'l compută, adresate comitetului parochial din Laz, au a se subșterne la oficiul ppresbiteral din Buteni (Buttyin Arad m.) până inclusiv la 18/31 Iulie a. e. având recurenții a se presenta, în careva Duminecă ori sârbătoare în s. biserică din Laz, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

In conțelegere cu *Ioan Georgia* ppresbiter ins. de școale.

—□—

3—3

Prin sentința Venerabilului Consistor arădan din 25 Noemvrie 1903 Nr. 2395 Sc. Gavril Potre delăturat fiind din postul învățătoresc din comuna noastră S. Săldăbagiu, — pentru acest post învățătoresc venim a publica concurs cu termen de alegere pe **25 Iulie (7 Aug.) a. c.** Salarul este 600 cor. în numerar, locuință bună, grajd pentru vite, grădină pentru legume; — și cu postul învățătoresc este împreună și cantoralul — nesocotindu-i-se altă ștolă pentru cantorat.

Învățătorul ales, după un an de probă, va deveni întărit. Până la ziua alegerii recurenții să se prezenteze în vre-o Duminecă, ori sărbătoare la sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale. Recursul, până la 24 Iul. (6 Aug. a. c.) să se subștearnă inspectorului cercual Elia Moga, protopresbiter în Robogány.

Din ședința comitetului parochial ținută la S. Săldăbagiu, la 13/26 Iunie 1904.

Ioan Sabău,
președintele comitetului

Arsenie Mangu,
not. comitetului.

(Urmează mai mulți membri.)

În conțelegere cu: *Elia Moga*, protopresbiterul Beiușului.

—□—

3—3

Licitațiuni minuende.

Pe baza deciziei Ven. Consistor diecesan Aradan din 13 Mai a. c. Nr. 590 se escrie concurs de licitare minuendă pentru renovarea sf. biserici gr. or. rom. din **Temeș St. Andraș** prot. Timișorii, care se va ținea Duminecă în 25 Iuliu (7 August) a. c. la orele 10 a. m. în localitatea școlii din loc, cu prețul de esclamară 2160 de coroane.

Reflecții înainte de licitațiune au să depună vadiu 10 % în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile.

Proiectul de spese, condițiunile, și toate actele referitoare, se pot vedea la oficiul parochial din loc.

Temeș St. Andraș 29 Iunie 1304.

Iosif Radneant
par. preș. com. par.

—□—

2—3

Pe baza concluderii Venerabilului Consistor eparochial de Nr. 5891/1900 se escrie concurs de licitațiune minuendă, pentru edificarea unei școlii nouă în comuna bis **Cicir** (ppresbiteratul Arad.)

Prețul de esclamară: 6010 cor. 42 fil

Planul, preliminarul de spese, pe cum și condițiunile de edificare se pot vedea la oficiul parochial din loc.

Înainte de licitare reflecții au să depună, ea vadiu 10% în bani gata ori în hârtii de valoare.

Licitațiunea se va ținea **Duminecă în 11/24 Iulie d. a. la 4 ore** în școala din loc. Comitetul pa-

rochial își rezervă dreptul de a da lucrarea aceluia, care va avea mai multă garanță.

Cicir la 27 Iunie 10 Iulie 1904.

Comitetul parochial.

—□—

2—2

Concursul de licitațiune minuendă pentru edificarea unei școli nouă în **Fenlac** (ppresbiteratul Timișorii), publicat în Nrii 24—26 ai foaiei „Biserica și Școala” din a. c., **se repeteste** cu aceleași condițiuni. Vadiu se cere 14% în bani, ori în hârtii acceptabile. Condițiunile se pot afla la concernintele oficiu parochial.

Licitațiunea se va ținea în **11/24 Iulie** la 1/2 12 ore a. m. în școala confesională d'acolo.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută în 27 Iunie (10 Iulie) 1904.

Comitetul parochial.

—□—

2—2

Senegin contra tusei, răgușelei, durerii, de pept, ofteicii, tusei măgărești, catarului astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagreii, reumatismului, răcelilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greața și vomarea, sgârșiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fil., și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la morburi secrete **1 sticlă 2 cor.**

Laxbonbons, Închiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului numai de cât să comandeze **Laxbonbons** zacharele purgative. plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chimicale, drogă, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee russice, parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți pecum și praf. Ori-ce fel de articol din brânșă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și Vă veți convinge.

3—10

Cornel Demeter.

apotecar în Békás-Megyer strada principală nr. 46 (ângă Budapesta).